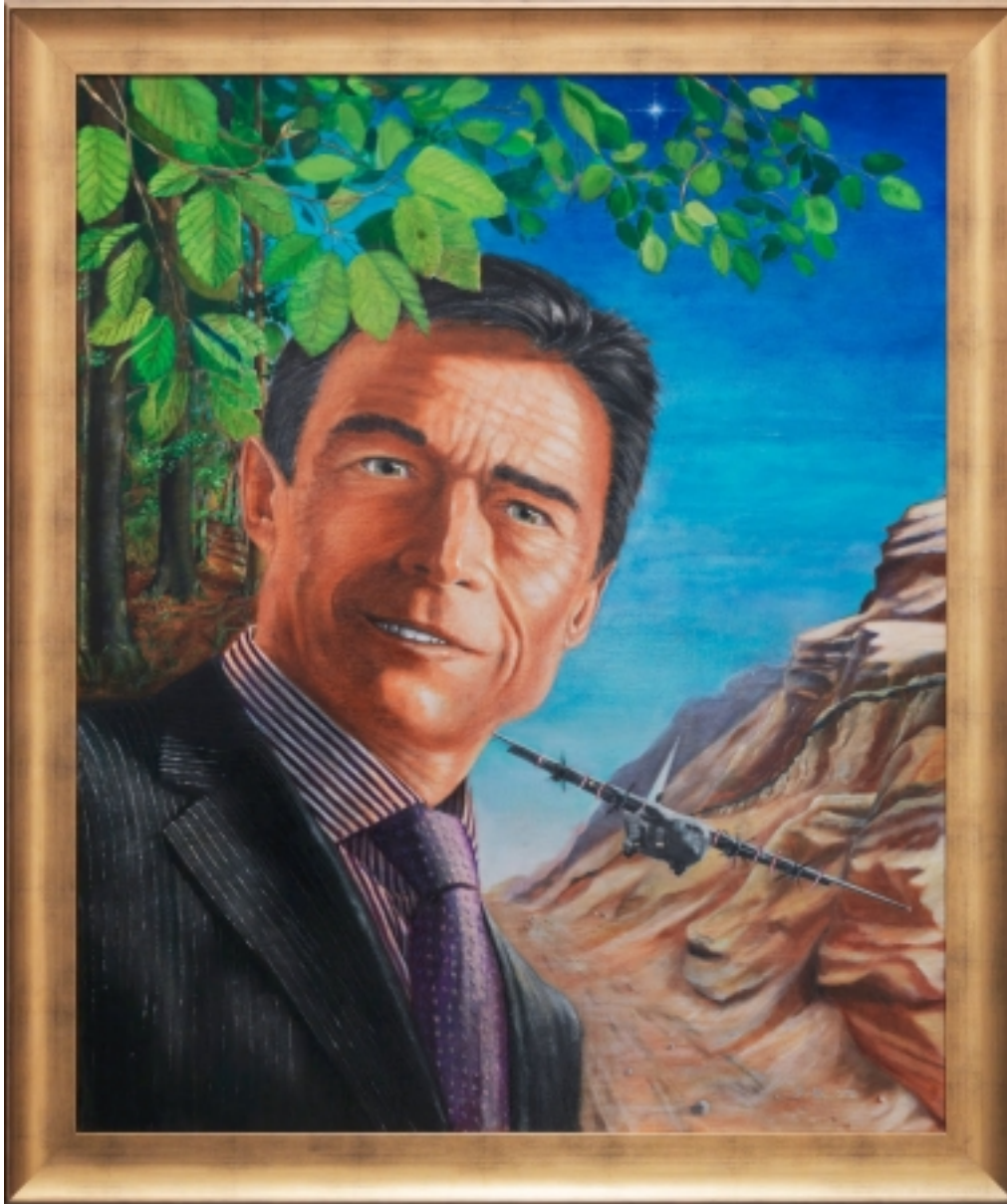

Af Cand. Phil. i filosofi, forfatter, forlægger m.m. Steen Ole Rasmussen.

Once upon a time in the west¹

Om de skabte skabere, de kreative kreaturer, bødderne der faldt som ofrer for sig selv i en og samme proces.

(Kommentaren til uge 33, 2011)

Modernismen har aldrig haft nok i de kun skabte guder. Kun den uskabte skaber er modernistisk nok for modernismen. Modernismen går i den forstand tilbage til antikken. Fra da af har forandringens paradoks været en yderst uvelkommen udfordring for den vestlige verden.

¹ Lagt på nettet første gang d.21/8 2011.

Kun den uskabte skaber er god nok for de store monoteistiske religioner.

Vor tids religion handler nok så meget om troen på økonomisk vækst, teknologi, naturbeherskelse, magtfuldkommenhed, socialdarwinisme, markedsfundamentalisme, som om de klassiske monoteisters trosindhold. Men entydigheden er kernen i ideologien og religionen, der er smeltet sammen i det moderne samfunds mangfoldige former for modernisme.

Af religiøse og religiøst betingede årsager har modernismen aldrig været forenelig med glæden og forundringen

- over tilblivelsens paradoks, det at verden må gå under for det nye,
- over det, at det nye er dømt til at melde sin ankomst på bekostning af det gamle, i den pågående proces der er så karakteristisk for livet.

Muligheden, for at føre resultatet af det hele, evolutionen, udviklingen, tilbageskridtet, tilbage til det absolutte, hinsides forandringen og tiden, synes at fjerne sig i en uendelighed i og med selve forsøgene på at nærme sig det absolutte. Derfor er modernismen evigt utidssvarende, umoderne (paradoksal).

For de troende var og er kun den uskabte skaber sand, god, retfærdig og mægtig nok til at være skaber. Ud fra denne fiktion har de fanatisk troende helt ufrivilligt bidraget til skabelsen, indgået i den proces, som de ikke kunne hæve sig over.

Med det absolut sande, gode, retfærdige og mægtige for øje er det muligt at se verdens fuldendelse som betinget af kampen mod det usande, ondskenen, uretten, alt det afledte nedrige og svage. Kun det absolut sande, gode, retfærdige og mægtige er sandt, godt, retfærdigt og mægtigt nok til at være sandt, godt, retfærdigt og mægtigt. Alt andet er usandt, ondt, uretfærdigt og svagt. Modsigelsen af det absolutte beskæmmer og anfægter det rene, entydigheden, det absolutte, den uskabte skaber. Det sande, gode, retfærdige og mægtige afhænger således af det usandes, ondes, uretfærdige og svages udryddelse.

Her har vi modernismens primitive æstetik, dens rigide og frigide sans for retfærdighed og godhed, selve strukturen i modernismens semantiske og sanselige konstitution. Det afstikker retningen i de fanatiske fornemmelser for sig selv og alt andet.

Det er de kulturkonservative, feudalherrens, socialdarwinisternes, markedsfundamentalisternes, konsensusteoretikernes trosindhold. Det er ideologien, modernismens, oplysningsprojektets, de troendes udfordring. Det er vejen frem, retningen i modernismens bevægelse. Man tror her på det sande, det gode, retfærdige og mægtige.

Problemet er bare, at man konkret står over for hinanden med hver sin definition på begreberne.

Alle modernismens krige er således udkæmpet for det sande, det gode, det retfærdige og det mægtigstes skyld. Med blikket stift rettet mod det sande, det gode, det

retfærdige og mægtigste, har de kæmpende indskrevet sig under krigens lov, der altid har været i stand til at afsløre de troende som det modsatte af troens indhold. Der er nemlig ikke grænser for, hvor mange løgne, hvor megen ondskab og uret de magtfuldkomne har været i stand til at præstere i deres kamp for det absolut sande, gode, retfærdige og mægtige.

Således:

- er et sted mellem 150.000 og 1.000.000 irakere døde som følge af G.W.Bushs, Toni Blairs og Anders Fogh Rasmussens ulovlige krig mod terror i Irak, indledt 2003,

- har USA afsløret sig som torturbøddel, terrorstat, under henvisning til at ville bekæmpe terror,

- har flere høje blonde og blåøjede mænd af nordeuropæisk oprindelse her på det sidste indledt deres eget korstog mod det urene, og på den måde afsløret sig som hæmningsløse mordere i deres selvbestaltede kamp for det gode, i en situation, hvor adskillige danske præster, trykkefrihedsselskabet, DF, JP, Berlingske Tidende og andre kulturkonservative institutioner bevidst har dæmoniseret islam, den tredje verdens fattige mennesker, der ikke har andet tilbage i tilværelsen end troen på noget lignende de kulturkonservative danskeres udgave af en form for monoteisme, hvor de danske modernistiske kulturkonservative helt modsat de fremmede i den grad har noget at miste ud over deres modernistiske tro, hvorfor man må sige om dette ekstremt selvfede segment af lystløgnere, onde, selvretfærdige, uretfærdige svagpissere, storforbrugende og storsvinende kulturpampere, så klart som dagen er lang, dybest set kun afslører deres behov for at pervertere den demokratiske debat med deres evindeligt gentagne svada af pseudoproblemstillinger, med deres kamp for retten til at provokere de fremmede i ytringsfrihedens navn, plaffe løs i Irak, muligheden for fortsat at stjæle løs af verdens absolut begrænsede ressourcer osv. Her ser vi det åndelige fællesskab mellem Anders Breivik og dem der er stærke i troen på det absolutte. Her ser vi ideologien på spil, når den er værst, som udtryk for de privilegeredes åbenlyse forsøg på at sætte et røgslør op omkring deres egen rolle i den historiske proces. Som kreative kreaturer falder de som offer for sig selv i processen, ofrer og bødler i en og samme proces, stik modsat det de forsøgte at fremmane for deres indre øje og vinde i det ydre, af ære, magt, gods og guld.

Jo mere fanatisk det absolutte hævdes i kulturkonservativ forstand, des mere påfaldende og klart afslører historien det paradoksale hos fanatikeren. De gode er onde, de retskafne er uretfærdige, de sandfærdige er lystløgnere, de stærke er svage, det smukke er grimt osv.

Den vestlige verden er med andre ord ikke hvad den har været. Troen på det absolutte, modernismens indhold, er blevet sit eget største problem. Troen på evig økonomisk vækst fører til fattigdom, økologisk selvdestruktion.

Derfor er det vigtigt at reformere evnen til at indgå seende i historiens proces. Mennesket må lære at se og elske forandringens brud med det identiske, at se og elske det faktum, at forandringen betyder og beviser, at det der "er", kan "være", for så atter "ikke at være", og at det der "er", "er og er atter ikke".

I Sergio Leones film fra 1968 står Claudia Cardinale som symbolet på matriarkatets komme, gavmildheden, skønheden, ophøjet fornødret, overfloden, viljen... Hun er den største ludder og den mest storartede kvinde, som vi mænd aldrig nåede at møde i vort korte liv, der spænder sig fra moderens skød, over den modne kvindes til gravens. Hun er madonna og ludder i en og samme skikkelse.

I filmen er hun ude af stand til at få den gamle verdens patriarker til at komme videre efter de opgør, som deres liv og stolthed er bygget op om; uretten der skal ophæves med hævn, mord der skal gengældes med mord, fylder for meget i deres liv, til at de kan engagere sig i det opkommende industrisamfund, symboliseret med jernbanen, der går igennem hendes by, Sweetwater.

Harmonika:

Charles Bronson, skal videre efter opgøret med uretten. Uretten fylder for meget i ham, til at han kan leve livet i overflodens industrisamfund. Han er tømt, forløst, uden indhold i livet, fra det øjeblik, hvor han har fået gjort kål på den mand, der ydmygede ham og slog hans bror ihjel da han var dreng, og gav ham sit instrument, mundharmonikaen.

Western-genren cirkler i det hele taget om de store spørgsmål, der ikke kan fjernes fra den til enhver tid gældende samfundsorden, dens tilsynekomst og gyldighed i moralsk, juridisk, økonomisk og politisk forstand. Der er mere filosofisk materiale i denne genre, end vi var vant til at tale om, da jeg mødte genren som lille dreng i efterkrigstidens Nordeuropa. Og netop denne film er måske også den tungeste, rent filosofisk.

Henry Fondas blå øjne fremstod til amerikanernes store forskrækkelse som ondskabens blik, hvor de havde været vant til at se hans blå øjne som symbol på det gode.

Filmen er i den grad sat i refleksionens tjeneste, som kulturradikalismens inkarnerede udtryk.

Dybest set var der ingen ret, før den blev sat, og umiddelbart efter, at retten var sat, meldte mistanken sig om, at den ikke var retfærdig; Selv om retten i praksis altid vil være "dømt" til at hævde sin retfærdighed, så har tvivlen om rettens retfærdighed trofast fulgt den lige fra begyndelsen.

Det er måske ikke en tilfældighed, hvordan fordømmelsen falder. Men uden sans for retfærdighed ville det blodige mord hverken være udtryk for ret eller uret, lige så lidt som guldets økonomiske værdi i sig selv. Mordet er muligvis voldsomt, og det kan iagttages æstetisk - hvor blodets flotte farve pryder stedet, hvor skuddet er trængt ind - frem for det at falde som genstand for en juridisk betragtning.

De danske aktieinvestorer så i uge 33 deres investeringer falde med 30 milliarder kroner. Det er konsekvens af, at hele den globale økonomi er baseret på en form for generering af pengeværdier, der har mistet kontakten med det pengeøkonomiske systems omverden. Af luft er du kommet, og det skal du blive!

Underskuddet på handelsbalancen mellem USA og udlandet f.eks. er gigantisk, og har været gigantisk i mere end ti år. Også den amerikanske stats underskud er gigantisk, selv om det ikke er udtryk for det samme fænomen i pengeøkonomisk forstand. Statens økonomi er ikke USA's økonomi. Men der er sammenhænge mellem den måde, som staten og nationalbanken, den federale bank, agerer på, i forhold til det at generere penge, købekraft, gæld.

USA har som udsteder af US\$ mulighed for ad libitum at give sig selv købekraft i forhold til udlandet, i hvert fald så længe den store globale pengeøkonomi fortrinsvis er bygget op om den amerikanske møntenhed. Euroen er sat i verden for at gøre US\$ rangen stridig, hvilket ikke ser ud til at lykkes. Det har vi ingen grund til at være flove over. Kun over det, at vi har tilladt forsøget på at gøre USA rangen stridig.

Især de sidste ti år har den vestlige verden i stor stil floreret på sin evne til at sætte penge i verden. Det er sket ved at belåne kapitalværdierne, og det har været muligt, så længe at disse er steget i pålydende værdi, dvs. på det fri marked. Udstedelsen af penge har fungeret som grundlag for stigningerne på kapitalværdierne, og kapitalværdiernes stigning har været forudsætningen for udstedelsen af pengene. Men nu, hvor aktiemarkederne styrtbløder, for anden gang over en treårig

periode, og på trods af at staterne ofrer sig for at rede genstanden for sin tro, markedet, så ser det ud som om at mekanismen, de uhellige alliancer mellem stat, finansmarkeder og markeder i det hele taget, er stødt på sin begrænsning.

Den vestlige verden, der i begyndelsen af markedsfundamentalismens implementering på globalt plan havde et teknologisk forspring i forhold til f.eks. tigerøkonomierne i asien, har gradvist mistet denne overlegenhed. De sidste ti år har man således kun primært haft sine valutaer at satse på, og det er så også ved at være slut nu.

Den vestlige verden står derfor i den situation, at det ikke længere er muligt at klare sig i konkurrencen med de opkommende økonomier i realøkonomisk forstand, og at det heller ikke længere er muligt at generere købekraft i forhold til udlandet med udstedelse af penge, lån, med grundlag i vestlige kapitalværdier.

Samtidigt er verdens naturressourcer, lebensraum, formindsket. Krigen i Irak var en ressourcekrig, der samtidigt blev sat i værk for at pumpe penge i det økonomiske system med offentlige investeringer i den militære aktion.

Forbruget af ressourcer har ikke ført til en forøgelse af verdens basale livsformødheder. Naturressourcerne skal frem over tilvejebringes hos den gamle vestlige verden i skrap konkurrence med de fremstormende økonomier, i en verden hvor de gamle vestlige lande har mistet både sit teknologiske og valutare overherredømme.

Fortællingen om, at konkurrence på det fri markeds vilkår til enhver tid vil forøge velstanden for alle, inkluderede såvel som ekskluderede i forhold til den pengeøkonomiske sfære, vil nu afsløre sig som en løgn, også for dem der har sat den i verden. Den vestlige verden kommer til at mærke, at det fri marked ikke længere er til egen fordel, og først nu vil man forstå, at vækst på markedets betingelser på ingen måde er til alles fordel.

Hvad der har været godt for de økonomisk højtflyvende, har da heller aldrig været til entydig fordel for alle andre, sådan som man hidtil er sluppet af med at beskrive sin egen rolle i udviklingen hos de højreradikale, økonomisk højtflyvende, socialdarwinistiske og markedsfundamentalistiske kredse inden for den vestlige verden. Man har måske nok været klar over det i toppen af samfundet, der hvor man lever af at sælge de bekvemme fortællinger om de højtflyvendes funktion og betydning til de højtflyvende, de købedygtige. Dvs. der har været god økonomi i at fortælle det storforbrugende segment, at segmentets omsætning og forbrug af ressourcer og ydelser var til alle fordel. Man har ernæret sig ved at gøre det lettere at leve med sig selv hos de storforbrugende, og det har været en del af skabelsesberetningen bag den fortælling, der er sivet ned i lagene under de højtflyvende, og som til dels har været med til at få de mange til at acceptere de højtflyvendes beslaglæggelse af det begrænsede økonomiske råderum.

Nu hvor de traditionelt højtflyvende kommer til at mærke konkurrencen fra den tredje verden, så vil fortællingen gå i sig selv sammen med andre pseudoproblestillinger.

Pseudoproblemerne vil i fremtiden få mere end traditionelt svært ved at fortrænge opmærksomheden fra de mere fundamentale problemer, som den vestlige verden står over for netop nu.

Økonomisk og økologisk krise går nu hånd i hånd på en måde, der hverken kan bortforklares eller skjules med dæmoniseringen af de fremmede fattigrøve fra de muslimske lande.

Den tredje verden er kommet tættere på. Den har overtaget vores livsstil, vort forbrug. Derfor må vi humme os, gøre plads. Vi må tilmed til at fokusere på de basale former for behov og produktion igen. For vi kan ikke regne med, at fattigrøvene vil fortsætte med at producere til os, hvad vi selv efterspørger for betaling i billige penge udstedt i inflationsværdier i fast ejendom hos os selv. Med vore valutaers fald har de ikke engang brug for vore penge længere!

Således er den vestlige verden offer og bødde i processen. Behovet for den mere differentierede og nænsomme form for omgang med prædikaterne, sand, god, retfærdig, rig og mægtig turde være antydet².

Mvh. Steen
Odense d. 21/8 2011